

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 06.01.2012 р. N 432/6/15-2216є

Про деякі питання спрощеної системи оподаткування

Державна податкова служба України розглянула звернення Українського союзу промисловців та підприємців від 08.12.2011 р. N 02-1-1100 щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності і з викладених питань в межах компетенції повідомляє.

1. Відповідно до підпункту "г" пункту 5 розділу II Закону України від 4 листопада 2011 року N 4014-VI "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності" (далі - Закон N 4014) суб'єкти господарювання, які були платниками єдиного податку відповідно до Указу Президента України "Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва" або фіксованого податку відповідно до розділу IV Декрету Кабінету Міністрів України "Про прибутковий податок з громадян", а також юридичні і фізичні особи - підприємці, які були платниками інших податків і зборів, встановлених Податковим кодексом України, та прийняли рішення з 1 січня 2012 року перейти на спрощену систему оподаткування відповідно до норм цього Закону і відповідають вимогам статті 291 Податкового кодексу України (далі - Кодекс), подають відповідну заяву не пізніше 25 січня 2012 року.

У разі подання заяви на застосування спрощеної системи оподаткування за затвердженою відповідно до Закону N 4014 формою за 15 календарних днів до початку наступного року не потрібно повторно подавати заяву.

2. Платники єдиного податку першої та другої груп сплачують єдиний податок шляхом здійснення авансового внеску не пізніше 20-го числа (включно) поточного місяця.

Такі платники єдиного податку можуть здійснити сплату єдиного податку авансовим внеском за весь податковий (звітний) період (квартал, рік), але не більш як до кінця поточного звітного року.

Нарахування авансових внесків для вищевказаних платників здійснюється органами державної податкової служби на підставі заяв таких платників.

Платники єдиного податку третьої групи сплачують єдиний податок протягом 10 календарних днів після граничного строку подання податкової декларації за податковий (звітний) квартал.

3. Згідно із підпунктом "г" підпункту 4 пункту 293.8 статті 293 Кодексу ставка єдиного податку, визначена для третьої і четвертої груп у розмірі 3 відсотки, може бути обрана платником єдиного податку, що застосовує ставку єдиного податку в розмірі 5 відсотків, у разі постачання ним послуг (робіт) платникам податку на додану вартість і якщо обсяг такого постачання за останні 12 календарних місяців сукупно перевищує обсяг, визначений пунктом 181.1 статті 181 розділу V цього Кодексу, та реєстрації такого платника єдиного податку платником ПДВ у порядку, встановленому розділом V цього Кодексу, шляхом подання заяви щодо зміни ставки єдиного податку не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку наступного календарного кварталу, в якому здійснено реєстрацію платником податку на додану вартість. Тобто платники єдиного податку, що застосовують ставку 5 відсотків, при перевищенні сукупних обсягів постачання послуг (робіт) за останні 12 календарних місяців - 300 тис. грн. обов'язковій реєстрації платником ПДВ не підлягають.

Пунктом 183.4 статті 183 Кодексу визначено, що у разі зміни ставки єдиного податку відповідно до підпункту "г" підпункту 4 пункту 293.8 статті 293 реєстраційна заява подається у строк, визначений пунктом 183.2 статті 183 Кодексу.

Платники єдиного податку третьої та четвертої груп, які застосовують ставку 5 відсотків та здійснюють виключно постачання послуг платникам податку на додану вартість,

обсяги яких за останні 12 календарних місяців сукупно перевищують 300 тис. грн., можуть за власним бажанням зареєструватися платниками ПДВ та здійснити перехід на ставку єдиного податку у розмірі 3 відсотків з календарного кварталу, що настає за кварталом, в якому обсяги постачання послуг платникам ПДВ перевищили 300 тис. гривень.

Відповідно до пункту 183.1 статті 183 Кодексу будь-яка особа, що підлягає обов'язковій реєстрації чи прийняла рішення про добровільну реєстрацію як платника податку, подає до органу державної податкової служби за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) реєстраційну заяву.

Підпунктом 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 Кодексу визначено, що, для цілей оподаткування податком на додану вартість, за розділом V Кодексу під визначення "особа" підпадають, зокрема:

- суб'єкт господарювання - юридична особа, в тому числі підприємство з іноземними інвестиціями, незалежно від форми та часу внесення таких інвестицій (крім юридичних осіб, якими застосовується ставка єдиного податку у розмірі 5 відсотків, за винятком юридичних осіб - платників єдиного податку, які здійснюють постачання послуг (робіт) платникам податку на додану вартість і обсяг такого постачання за останні 12 календарних місяців сукупно перевищує обсяг, визначений пунктом 181.1 статті 181 Кодексу;
- фізична особа (громадянин України, іноземець та особа без громадянства), яка здійснює діяльність, що належить згідно із законодавством до підприємницької (крім фізичних осіб - підприємців, визначених у підпунктах 1 і 2 пункту 291.4 статті 291 Кодексу, та фізичних осіб - підприємців, визначених у підпункті 3 пункту 291.4 статті 291 Кодексу, якими застосовується ставка єдиного податку у розмірі 5 відсотків, за винятком фізичних осіб - підприємців, визначених у підпункті 3 пункту 291.4 статті 291 Кодексу, які здійснюють постачання послуг (робіт) платникам податку на додану вартість і обсяг такого постачання за останні 12 календарних місяців сукупно перевищує обсяг, визначений пунктом 181.1 статті 181 Кодексу), та/або ввозить товари на митну територію України.

Отже, платники єдиного податку третьої або четвертої групи можуть бути платниками ПДВ за умови, що вони відповідають вимогам, визначеним пунктом 181.1 статті 181 або

пунктом 182.1 статті 182 Кодексу, та застосовують ставку єдиного податку у розмірі 3 відсотків.

4. Відповідно до підпункту 291.5.2 пункту 291.5 статті 291 Кодексу не можуть бути платниками єдиного податку фізичні особи - підприємці, які здійснюють діяльність у сфері аудиту.

Згідно із статтею 3 Закону України від 22 квітня 1993 року N 3125-XII "Про аудиторську діяльність", із змінами та доповненнями, аудит - це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів.

При цьому статтею 1 Закону України від 16 липня 1999 року N 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", із змінами та доповненнями, визначено, що бухгалтерський облік - це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Враховуючи те, що діяльність у сфері бухгалтерського обліку та діяльність у сфері аудиту за своєю сутністю є різними видами діяльності, то фізичні особи - підприємці, які надають виключно бухгалтерські послуги, мають право перебувати на спрощеній системі оподаткування та бути платниками єдиного податку.

5. Відповідно до пункту 1 наказу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11 жовтня 2010 року N 457 "Про затвердження та скасування національних класифікаторів" з 1 січня 2012 року набирає чинності національний класифікатор України ДК 009:2010 "Класифікація економічних видів діяльності" (далі - ДК 009:2010). З метою поступового переходу до ДК 009:2010 протягом 2012 року буде діяти ДК 009:2005.

Державною службою статистики України 29 листопада 2011 року була проведена спільна нарада, учасниками якої були Державна реєстраційна служба України,

Державна податкова служба України та інші центральні органи виконавчої влади. Метою наради було вироблення плану спільних дій щодо забезпечення поступового протягом усього 2012 року введення в дію ДК 009:2010.

6. Платники єдиного податку звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з окремих податків і зборів, зокрема земельного податку, крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються ними для провадження господарської діяльності.

Згідно з пунктом 287.7 статті 287 Кодексу у разі надання в оренду земельних ділянок (у межах населених пунктів), окремих будівель (споруд) або їх частин власниками та землекористувачами, у тому числі зазначеними у пунктах 276.1, 276.4 статті 276 Кодексу, податок за площі, що надаються в оренду, обчислюється з дати укладення договору оренди земельної ділянки або з дати укладення договору оренди будівель (їх частин).

Власник нежилого приміщення (його частини) у багатоквартирному жилому будинку сплачує до бюджету податок за площі під такими приміщеннями (їх частинами) з урахуванням пропорційної частки прибудинкової території з дати державної реєстрації права власності на нерухоме майно (пункт 287.8 статті 287 Кодексу).

7. Відповідно до статті 1 Закону України "Про державну підтримку малого підприємництва" (далі - Закон) визначено, що суб'єктами малого підприємництва є фізичні особи, зареєстровані у встановленому законом порядку як суб'єкти підприємницької діяльності.

Для суб'єктів малого підприємництва в порядку, встановленому законодавством України, може застосовуватися:

- спрощена система оподаткування, обліку та звітності;
- спрощена форма бухгалтерського обліку та звітності.

Спрощена система оподаткування, обліку та звітності встановлюється Кодексом.

Порядок ведення бухгалтерського обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва визначається Міністерством фінансів України.

Згідно з пунктом 292.1 статті 292 глави 1 розділу XIV Кодексу, в редакції Закону N 4014, зазначено, що доходом платника єдиного податку є:

для фізичної особи - підприємця - дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній пунктом 292.3 статті 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Відповідно до підпункту 296.1 статті 296 Кодексу платники єдиного податку, які обрали I, II та III групу, ведуть облік у порядку, визначеному підпунктами 296.1.1 - 296.1.3 статті 296 Кодексу шляхом щоденного відображення отриманих доходів за підсумками робочого дня у книзі обліку доходів. Форма книги обліку доходів та порядок ведення затверджені наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2011 р. N 1637 "Про затвердження форм книги обліку доходів і книги обліку доходів і витрат та порядок їх ведення" (далі - Порядок), який зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 27.12.2011 р. за N 1534/20272.

Платники єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість, ведуть облік доходів та витрат.

Відповідно до пункту 44.1 статті 44 Кодексу платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням

і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів, визначених у пункті 44.1 статті 44 Кодексу, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, не менше як 1095 днів з дня подання податкової звітності, для складання якої використовуються зазначені документи, а у разі її неподання - з передбаченого Кодексом граничного терміну подання такої звітності.

8. Позиція ДПС України щодо анулювання реєстрації особи як платника ПДВ відповідно до підпункту "и" пункту 184.1 статті 184 розділу V Кодексу викладена у листі ДПА України від 14.02.2011 р. N 4021/7/16-1417.

Так, при анулюванні реєстрації особи як платника ПДВ на підставі, визначеній підпунктом "и" пункту 184.1 статті 184 розділу V Кодексу, слід враховувати, що така особа має бути зареєстрована суб'єктом господарювання не менше ніж 12 повних календарних місяців, що передують місяцю, в якому здійснюється анулювання реєстрації платника ПДВ.

Наприклад, якщо анулювання реєстрації особи як платника ПДВ відповідно до підпункту "и" пункту 184.1 статті 184 розділу V Кодексу, зареєстрованої у січні 2011 року, відбувається у липні 2011 року, то обрахунок відповідних обсягів постачання товарів/послуг такого платника податку на додану вартість для цілей анулювання реєстрації особи як платника податку на додану вартість повинен здійснюватись за попередні 12 календарних місяців, тобто з липня 2010 року по червень 2011 року.

Позиція ДПС України щодо порушеного питання є такою, що анулювання реєстрації особи як платника ПДВ відповідно до підпункту "и" пункту 184.1 статті 184 розділу V Кодексу повинне здійснюватися з урахуванням вимог, визначених у пункті 181.1 статті 181 розділу V Кодексу.

Тобто анулювання реєстрації особи як платника ПДВ (зареєстрованої за своїм добровільним рішенням) відповідно до підпункту "и" пункту 184.1 статті 184 розділу V Кодексу відбувається у разі якщо обсяг постачання товарів/послуг такої особи за останні

12 календарних місяців не перевищує 300 тис. грн. та іншим платникам ПДВ за вказаний період сукупно становить менше 50 відсотків загального обсягу постачання товарів/послуг.

Заступник Голови

А. Ігнатов